

Bruxelles, 1 octombrie 2025
(OR. en)

13236/25

SOC 624
GENDER 176
ANTIDISCRIM 85
FREMP 250
JAI 1314

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Combaterea urii, a discriminării și a violenței împotriva persoanelor LGBTIQ - <i>Schimb de opinii</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de orientare din partea președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea schimbului de opinii din cadrul Consiliului (EPSCO) din 17 octombrie 2025.

Combaterea urii, a discriminării și a violenței împotriva persoanelor LGBTIQ

Introducere

Persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale, queer și alte minorități sexuale și de gen (LGBTIQ) se confruntă în continuare cu acte de discriminare și hărțuire în întreaga UE, în pofida cadrelor legislative existente, a unei sensibilizări îmbunătățite la nivel politic și a diverselor inițiative adoptate pentru a promova egalitatea de tratament în acest domeniu. Această provocare persistentă afectează eficacitatea punerii în aplicare a drepturilor fundamentale și a principiilor nediscriminării și participării egale a tuturor persoanelor la viața socială și economică.

Studiile arată că se pot realiza veritabile progrese atunci când la nivel politic există angajament și conștientizare a situației. Începând din 2019, în UE se constată creșterea numărului de persoane LGBTIQ care trăiesc în mod deschis, fără a-și ascunde orientarea sexuală. De exemplu, persoanele LGBTIQ declară că se simt mai în siguranță atunci când se țin de mână cu partenerii lor în spațiul public și că sunt de părere că școlile se ocupă mai bine de chestiunile LGBTIQ decât înainte¹.

Deși aceste evoluții reprezintă progrese importante, situația persoanelor LGBTIQ privită în ansamblu rămâne un motiv de profundă îngrijorare. Potrivit celei de a treia ediții a sondajului UE privind persoanele LGBTIQ efectuat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), persoanele LGBTIQ s-au confruntat cu o creștere marcantă a actelor de violență motivată de ură, a comportamentelor agresive și a discriminării, persoanele transgen și intersexuale fiind afectate în mod disproporționat².

În UE, asistăm în continuare la incidente anti-LGBTIQ, inclusiv atacuri verbale, violență fizică, discursuri de incitare la ură și intimidări de natură homofobă cu ocazia unor adunări pașnice, în spații publice care ar trebui să fie sigure, inclusiv în contextul unor evenimente și manifestații publice³.

¹ Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (2024), *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges* (Egalitatea pentru persoanele LGBTIQ la răscruce: progrese și provocări), Viena: FRA.

² Ibidem, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (2025), *Being intersex in the EU* (A fi intersexual în UE), Viena: FRA.

³ *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges* (Egalitatea pentru persoanele LGBTIQ la răscruce: progrese și provocări).

În plus, peste o treime dintre persoanele LGBTIQ au semnalat că au suferit de discriminare în domeniile-cheie, cum ar fi angajarea în muncă, locuințele și accesul la alte servicii disponibile publicului⁴. Cu toate acestea, semnalarea incidentelor către organismele de promovare a egalității rămâne rară, ceea ce constituie o dovadă a barierelor care persistă în calea justiției și a folosirii căilor de atac⁵.

Discriminarea persistentă și intensificarea actelor de hărțuire și de violență reprezintă amenințări grave la adresa siguranței și a drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBTIQ.

Consecințele violenței și ale discriminării sunt severe și extinse: peste o treime dintre persoanele LGBTIQ s-au gândit la sinucidere în ultimul an, iar printre tineri, persoanele transgen, non-binare și cele de gen fluid gândurile legate de sinucidere au o incidență mai mare decât în restul populației⁶. În 2023, 67 % dintre persoanele LGBTIQ s-au confruntat cu comportamente agresive, amenințări și insulte din cauza orientării sau identității lor sexuale⁷.

Principiile aflate în joc

Principiile egalității și nediscriminării sunt consacrate în tratate și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („carta”).

Articolul 21 din cartă interzice în mod explicit orice discriminare bazată pe o gamă largă de criterii, inclusiv criterii de sex și orientare sexuală: „Se interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală.”

Articolele 8 și 10 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevăd că, în toate acțiunile sale, Uniunea urmărește să elimine inegalitățile și să combată discriminarea, inclusiv pe motive de sex și orientare sexuală, în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor sale, iar articolul 19 din TFUE conferă Consiliului competența de a lua măsuri în vederea combaterii oricărei discriminări bazate pe aceste motive.

⁴ Ibidem.

⁵ Ibidem.

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem.

Un moment definitoriu

În 2020, Comisia Europeană a adoptat prima sa Strategie privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025, care combină o serie de măsuri specifice de consolidare a egalității pentru persoanele LGBTIQ cu integrarea egalității pentru persoanele LGBTIQ în toate politicile și programele de finanțare ale UE, precum și în toate actele legislative ale UE. Strategia servește totodată drept portavoce a persoanelor LGBTIQ și reunește statele membre și părțile interesate într-un efort comun de a aborda în mod eficace chestiunea egalității persoanelor LGBTIQ.

Anul 2025 marchează un moment critic pentru promovarea drepturilor persoanelor LGBTIQ în UE. Comisia Europeană lansează o nouă Strategie privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2026-2030, care va încadra activitățile viitoare de la nivelul UE.

Experiențele fiecărui stat membru reprezintă o contribuție valoroasă la un dialog constructiv cu privire la modul în care instituțiile UE și statele membre pot promova drepturile și egalitatea de șanse ale persoanelor LGBTIQ și la modalitățile de a pune capăt discriminării și violenței împotriva acestor grupuri.

În acest context, miniștrii sunt invitați să organizeze un schimb de opinii plecând de la următoarele întrebări:

- 1) *Puteți oferi un exemplu de bune practici din statul dvs. membru care s-au dovedit eficiente în combaterea discriminării și a violenței împotriva persoanelor LGBTIQ?*
- 2) *Ce măsuri suplimentare ar putea fi luate la nivelul UE pentru a se garanta că persoanele LGBTIQ și familiile acestora pot trăi în mod liber și deschis, inclusiv dincolo de frontiere, la adăpost de discriminare și violență?*
